

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintelę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvų R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąjoga.

"DARBININKAS"

— BIRNA —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.
Metams \$4.50
Užrubėję metams 5.50

"DARBININKAS"
866 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.
Tel. South Boston 620.

VOL. VII, No. 30 (758).

KETVERGAS, KOVO 16 D., 1922.

Kaina 4 centai

ANGLIAKASIŲ STREIKAS BUS

Generalis audėjų streikas.

GENERALIS AUDEJŲ STREIKAS.

Providence, R. I. — Streikuojančių audėjų vadas McMahon pasakė, kad jei kompanijos neatšauks algų numušimą ir valandų pailginimą greitai laiku, tai bus sukeltas generalis visose Suv. Valstijose audėjų streikas.

DU MĖNESIŲ KOVOS.

Providence, R. I. — Sukanka du mėnesiai, kai Rhode Island valstijos audėjai išėjo streiką. Streikuoją 20.000 darbininkų delto, kad kompanijos be niekur nieko paskelbė numušiančios algas ant 20 nuoš. ir įvedančios vietoj 48 valandų 54 valandas savaitę. Bizniai pradėjo labai atjausti streiką, nes per tą laiką streikininkai algomis neteko apie \$2.000.000.

BOMBOS LISABONE.

Lisabonas. — Portugalijos sostinėje ištiko keletas bombų sprogimų. Pas bombų metėjus rasta Lenino ir Trockio paveikslai.

UŽDRAUDĖ PIKIE-TAVIMĄ.

Providence, R. I. — Audėjų streiko vietose uždrausta masiniai pikietavimai. Mažomis grupėmis streikininkai gali pikietuoti.

GILINŲ UPE.

Berlin. — Hamburge baigiamas budavoti didžiausias pasaulėje laivas Bismarck. Turės 56.000 tonų įtalpos. Bet pasirodė, kad Elbos upė bus persekli tam laivui, kad jis iš Hamburgo pasiektų jūrę. Tai Elba bus pagilinta iki 35 pėdų gilumo.

ŽYDŲ DUOSNUMAS.

New York. — Rytinės Europos žydams šelpti Amerikos žydai buvo pasiryžę surinkti \$14.000.000. Surinko 14.009.624.19. Vajus eis iki bal. 1 d. Žydai tikisi, kad iki tos dienos bus surinkta \$17.310.000. Kadangi žydų Amerikoje yra 3.000.000, tai jie bus aukavę veik po \$6.

ŽŪMĖS REFORMOS ĮSTATYMAS.

Vasario 15 d. Lietuvos Steigiamasis Seimas galutinai trečiuoju skaitymu priėmė įstatymą apie žemės reformą. Sulig to įstatymo, žemės savininkams paliekama žemės iki 80 hektarų. Kas turi daugiau, tai atimama į valstybinį žemės fondą. Kol kas nebus išdalyti stambieji dvarai, tai ūkiai, turintieji ne daugiau, kaip 150 h. neličiam. Už atitinkamą žemę pripažinta atlyginti. Aukščiausia atlyginimo kaina 480 auksinų už hektarą. Jeigu atimama iš ūkio iki 200 hektarų, tai už 70 hek. atlyginama vidutinėmis nusavinimo meto rinkos kainomis, o už 50 hek. nustatyta kaina. Už žemes po miškais mokama po 120 auksinų.

Be atlyginimo imama: 1. nustatytas ypatingu įstatymu žemės nuosimtis kariškiams išdalyti, 2. nenaudojamos žemės: smiltynai, balos; 3. iš ūkininkų kitados neteisėtai užgrobtos žemės; 4. nejudomieji turtai ty savininkų, kurie nusidėjo prieš Lietuvos nepriklausomybę, savų noru tarnaudami priešingai valstybei.

Parapijos, kurios neturi žemės, gaus jos iš valstybinio fondo, bet ne daugiau kaip 8 h. Bažnytinė žemės fondas privalo būti sugrąžinta tie nejudomieji turtai, kurie kitados Rusų valdžios buvo iš katalikų bažnytinėjų įstaigų atimta ir atiduota pravoslavų bažnytinėms įstaigoms. Bet jeigu iš katalikų atimti turtai buvo patekę Rusų valdžion, tai jie dabar turi grįžti į Lietuvos valstybinį fondą.

Svetimšalius, kurie turi dvarus Lietuvoje, šis įstatymas neapima. Jiems leidžiama nuosavybė likviduoti per trejus metus. Bet jeigu jie tai neįvykintų, tai su jų turtais būtų pasielgta sulig to paties įstatymo. Vienok ir nuo svetimšalių atimama neteisėtai užgrobita ūkininkų žemė, bendros ganyklos ir čius žemės. Svetimšaliai šiame reikale bus skaitomi tik tie asmenys, kurie ir prie Rusų valdžios turėjo Lietuvoje žemės ir buvo skaitomi svetimšaliais.

Šis įstatymas dabar Seime galutinai redaguojamas ir paskiau bus valdžios paskelbtas.

• (Kauno "Laisvė")

PASKUTINIAI PRISIRENGIMAI.

Rymas. — Amerikai atsakius dalyvauti Genoo konferencijoje pasilengvino prirėngimas konferencijai. Dabar daromi Genoo miestų galutinai prirėngimai.

Rusija bus užpulta.

PRAMATO UŽPUOLIMĄ.

Maskva. — Trocki kalbėjo nepaprastame Maskvos sovietų susirinkime apie Genoo konferenciją. Jis dokumentaliai prirodinėjo, kad didžiosios valstybės rengia jėgas Rusijai užpulti ateinančių pavasarį. Sakė, kad ir Amerikos kapitalistai esą užpakalyje to prisirengimo. Užpuolimai prasidėsia nuo Kaukazo, kur kapitalistams rūpi Baku su žibalo gausiomis versmėmis. Kapitalistai šiuo kartu paimsia už va-

dą kovoj prieš bolševikų valdžią didįjį kunigaikštį Nikolajų. Todel sakė Trocki reikią rengti raudonąją armiją, ją stiprinti ir didinti.

Trocki nurodo, kad Lenkija ir Finlandija darancios sutartį del veikimo prieš Rusiją. Rumunija taipgi. Tos valstybės buvusios persergėtos. Todel Rusijai grėšias pavojus nuo Baku iki Baltųjų jūrų. Bet tą judėjimą rengia ne Helsingfors, Revelis, Ryga, Varšava ir Bucharestas, bet Paryžius, Londonas ir New Yorkas.

DARBININKŲ REIKALAI.

PAREMKIME STREIKO PRISPAUSTUS DARBININKUS.

Jau aštunta savaitė kaip streikuoją audėjai Massachusetts, Rhode Island, Maine ir New Hampshire valstijose. Darbininkai šaukiasi į visuomenę prašydami moralės ir medžiaginės paramos.

Streikuoją nemažai ir L. D. S. narių. Jie kreipiasi į LDS. organizaciją prašydami pagalbos.

LDS. Centras nėra toks turtingas, kad galėtų duoti pašalpą visiems, bet šelp tuos, kurie priguli prie streikierių fondo. Tokių narių labai mažai yra. Didžiama streikuojančių narių prie streikierių fondo nepiguli, o pašalpa reikalinga.

Tad mes kreipiame LDS. narių domę, kad prigulėti prie streikierių fondo yra naudinga ir reikalinga ir raginame užsimokėti sulig išgalės.

Dabar, kad pagelbėjus laimėti streiką mes turime parinkti aukų iš plačiosios visuomenės ir patį aukoti. Visas aukas reikia siųsti centran iš kur sulig reikalo bus išdalinta.

Štai laiškas iš Manchester, N. H. nuo LDS. 74 kp. rašt.:

Kovo 13, 1922.

Didžiai Gerb. LDS.

Centro Valdyba:

Jau Tamistos gerai žinote,

kad pas mus penkta savaitė nuo kovo 13 d. š. m. kaip tęsiasi audėjų streikas ir kol kas dar galo nesimato.

Darbininkai pasiryžo kovoti iki pergals, o kompanijos taipgi nenori nusileisti. Nėra vilties greit laimėti.

Taigi nuosirdžiai prašau suteikti man pašalpą iš streikierių fondo kaip pilnai užsimokėjusiam nariui. Suprantama, jeigu man nebūtų reikalo nė neprasyčiau; bet dabar su šeimyna prispaustas streiko negaliu pragyventi ir esu priverstas tuo reikalu kreiptis prie L. D. S.

Su tikra pagarba,

Jonas Valčiūnas,

LDS. 74 kp. rašt.

P. S. Turiu nuosirdų ačiū varde streikierių už siuntinį, kurį punda subatinio "Darbininko" streikuojantiems darbininkams veltui. Darbininkai labai džiaugiasi gavę tokią dovaną nuo LDS. Prašyčiau ir ant toliau mus neužmiršti. Šis ne labas streikas kenkia LDS. naujų narių vajui, bet tikimės jog po streikui laimėsime nemažai ir mūsų kuopelė pasitrigubins nariais.

J. Valčiūnas.

Tad aišku, kad toks pat padėjimas yra ir kitose kolonijose, kurias tik palietė šis streikas.

Visos LDS. kuopos, apskričiai ir nariai turėtų stoti pagalbon, kad apsaugojus LDS. vardą ir kad palaikius narius nuo sulaužymo streiko.

LDS. Centro Raštinė.

Pasmaugė sukilimą.

BAIGIA SMAUGTI SUKILIMĄ.

London. — Žinios iš Pietinės Afrikos skelbia, kad valdžios jėgos pradeda imti viršų ant sukilėlių. Mūšiai eina įvairiose vietose. Revoliucionieriai pusėtinai apsiginklavę. Johanesburg buvo svarbiausia sukilėlių tvirtovė. Tą miestą ėmė kariuomenė paties premjero gen. Smuts vedama. Sukilėlių į nelaisvę paimta keleto tūkstančių. Johanesburg, svarbiausias miestas Pietinėje Afrikoje atimtas iš sukilėlių ir jau inėjo normalin stovin. Tik apeliokėse dar laikosi keleto vietų sukilėliai. Didžiausi mūšiai apie Johannesburgą buvo subatoj ir nedėlioj. Nors nedėlioj ėjo dideli susirėmimai, iš orlaivių be paliovos bombardavo sukilėlius ir kulkosvaidžiai tratėjo, bet bažnyčiose, kaip visados savo laiku varpai gaudė ir ėjo pamaldos.

Premieras gen. Smuts sako, kad gyventojai greit atsiliepė stoti valdžiai į talką prieš sukilėlius. Sako, kad ūkininkų jausmas tuoj atsiliepė į pašaukimą stoti kariuomenėn.

Daugelis miestelių buvo sukilėlių apsupti. Juos gynė policistai ir liuosnoriai. Maisto tokioms vietoms buvo metama iš orlaivių.

VIESULA.

New Orleans, La. — Keturiuose valstijose siautė didelė viesulė. Ikiol sužinota, kad žuvo 23 žmonės. Medžiaginių nuostolių už šimtų tūkstančių. Daug žmonių sužeista.

BOMBISTAS GALĄ GAVO.

New York. — Italas Pietro Picura darė bombą. Bedarant sprogo. Jį užmušė mirtinai, o pati sužeista taip kad pagys. Tas bombistas buvo policijos nužiūrimas.

Skaitykite ir platinkite "DARBININKĄ."

RAUDONŲJŲ KONGRESAS.

Berlinas. — Kovo 25 d. Berlinan sukvietas socialistų kongresas. Į tą kongresą pakviesta trys didžiosios socialistų grupės. Tarsis ar negalima bus susijungti. Tą kongresą šaukia trečiasis (bolševikų) internacionalas. Kiti pasižadėjo dalyvauti. Bolševikai rengiasi kitų socialistų vadus demaskuoti, o šie rengiasi pareikalauti Rusijoje paleisti savo vienminčius, kurie yra įkalinti.

Berline visos trys socialistinės grupės sutarė bendrai balsuoti rinkimuose į tarybų patarimo tarybas priemokyklų.

NUŠOVĖ MERGINĄ.

Roslyn, L. I. — Vedęs žmogus Wm. Magee, 40 metų amžiaus, įsimylėjo į 20 m. amžiaus merginą. Negalėdamas jos vesti, ją nušovė ir pats nusišovė.

MAŽINA IŠLAIDAS.

Londonas. — Parlamente paskelbta, kad ateinantiems metams armijai skiriama £62.300.000, o pernai Anglijos armijai išleista £93.714.000.

NETVARKA SIBIRE.

Čita. — Vladivostokas liko be centralės valdžios. Kariiviai ir jureiviai patulioja gatves. Turtingieji keliauja Japonijon.

Kariuomenė Tolimųjų Rytų Respublikos eina ant Vladivostoko ir yra nuo to miesto 200 mailių.

NUSIZUDĖ DEL NESVEIKATOS.

Woodland, Me. — George McNabb, fermeris, 57 m. amžiaus nusišovė. Savaitė tam atgal jis bandė nusižudyti, bet nepavyko. Per keletą pastarųjų metų jis sargaliavo.

STREIKAS NEIŠVENGTINAS.

Washington. — Valdiškoje sferose kalbama, kad nesą vilties išvengti angliakasių streiko. Valdžia dabar daro žingsnius, kad nebūtų anglių pritrūkimo. Kiek dabar anglių yra, tai jų užtekėtų 10-čiai savaičių. Bet tas rezervas iki bal. 1 d. dar žymiai bus padidintas.

STREIKAS BUS.

Washington. — Darbo sekretorius Davis ir angliakasių organizacijos prezidentas Lewis pasakė, kad minkštųjų anglių angliakasių streikas esą neišvengtinas. Tą pasakė po konferencijos, kur dalyvavo angliakasių ir kompanijų atstovai.

VARGU SUSITAIKINS.

New York. — Kietųjų anglių angliakasių ir kompanijų prasidėjo konferencija. Pačioj pradžioj pasirodė, kad mažai tėra vilties susitinkinti ir streiko gal nebū išvengta ir kietųjų anglių kasyklų. Bet jei streikas įvyks, tai nereiškia, kad derybos bus petrauktos. Praeityje du kartu buvo taip atsitikę, kad iki kontrakto pasibaigimo nebuvo derybos pabaigtos. Kontrakto pasibaigus, angliakasiai mesdavo darbą, o derybos del to nenutrūkdavo.

MAŽINA ARMIJĄ.

Washington. — Į atstovų butą ineštas bilius, kuriuo Amerikos armija sumažinama. Vietoj esamų 150.000 kareivių sumažinama iki 115.000.

KIEK VEDE VOKIETAICIŲ.

Berlinas. — Penktasis Amerikos pėstininkų pulkas, apleidęs Reiną grįžti Amerikon, išsivežė 31 kareivis po vokišką pačią, iš kurių 8 buvo jau su kūdikiais.

PRIESINGI SUTARČIAI.

Washington. — Senatas prasidėjo diskusijos apie padarytą sutartį nusiginklavimo konferencijoj. Žymūs senatoriai Borah ir Johnson smerkia sutartį, sakydami, kad tai savo rūšies Lyga nuo kurios Amerika purtos.

